

Handläggare
Karolin Bogren Gavling
Telefon: 0850815028

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
29 augusti 2019

Remiss KLIVA:s delbetänkande På väg - mot stärkt kvalitet och likvärdighet inom Komvux för elever med svenska som andraspråk

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr KS 2019/1135

Förslag till beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar att överlämna tjänsteutlåtandet som svar på betänkandet.
2. Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen Stockholm stad har remitterat delbetänkandet På väg - mot stärkt kvalitet och likvärdighet inom Komvux för elever med svenska som andraspråk (dnr KS 2019/1135) till Skarpnäcks stadsdelsnämnd för yttrande.

Regeringen tillsatte den 26 juli 2018 utredningen Stärkt kvalitet och likvärdighet inom Komvux för elever med svenska som andraspråk (KLIVA).

Det huvudsakliga syftet var att analysera förutsättningarna för att elever inom svenska för invandrare (sfi) ska kunna erbjudas en utbildning av god kvalitet som motsvarar elevernas behov och förutsättningar.

Förvaltningen stödjer utredningens betänkande i alla delar och bedömer att utredningens förslag kommer att bidra till ökad kvalitet och likvärdighet inom Komvux för elever med svenska som andraspråk.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning
Administrativa avdelningen

Björkhagsplan 6
Box 5117
121 17 Johanneshov
Växel 08-508 150 00
Fax 08-508 15 099
skarpnack@stockholm.se
stockholm.se

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat delbetänkandet ”På väg – mot stärkt kvalitet och likvärdighet inom Komvux för elever med svenska som andraspråk” till Skarpnäcks stadsdelsnämnd för yttrande senast den 30 augusti 2019.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen.

Ärendet

Regeringen tillsatte den 26 juli 2018 utredningen Stärkt kvalitet och likvärdighet inom Komvux för elever med svenska som andraspråk (KLIVA). Direktivet var att utreda behovet av förändringar när det gäller kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) och SFI kombination med annan utbildning.

Syftet var att analysera förutsättningarna för att elever inom sfi ska kunna erbjudas en utbildning av god kvalitet som motsvarar elevernas behov och förutsättningar. Vidare var syftet att förbättra genomströmningen inom sfi och att underlätta övergången till och kombinationer med andra vuxenutbildningar samt att utreda hur utbildning kan erbjudas för nyanlända som omfattas av utbildningsplikt.

Utbildningsplikt infördes år 2018 för nyanlända som är inskrivna i Arbetsförmedlingens etablering och gäller dem med kort utbildning och som står långt från arbetsmarknaden.

Sammanfattning av kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare

Sfi är en kvalificerad språkutbildning som syftar till att vuxna invandrare får grundläggande kunskaper i svenska språket. Eleven ska få möjligheter att utveckla ett funktionellt andraspråk för aktiv delaktighet i vardags-, samhälls- och arbetsliv samt fortsatta studier. Huvudmannen ska erbjuda minst 15 timmar undervisning i veckan i genomsnitt under en fyraveckorsperiod.

Sfi omfattar tre studievägar, 1, 2 och 3 och fyra olika kurser: A, B, C och D. Systemet med studievägar och kurser möjliggör en målgruppsanpassning av sfi i form av exempelvis studietakt och arbetssätt.

Sfi är en rättighet för den individ som är folkbokförd i kommunen. Den som har uppehållstillstånd som ligger till grund för bosättning omfattas av denna rättighet. Sfi kan erbjudas från och med det år individen fyller 16 år. Plats ska erbjudas inom tre månader. Dock ska kommunen aktivt verka för att nyanlända som omfattas av etableringslagen erbjuds plats på Sfi inom en månad. Den elev som

avbryter sfi, har rätt att återuppta studierna så länge eleven gör tillfredsställande framsteg och betyg i kurs D inte uppnåtts.

Sammanfattning av utredningen

En viktig utgångspunkt för utredningen har varit en strävan efter att förena vuxenutbildningens expertis vad gäller att fatta beslut om planering och genomförande av utbildningen med de arbetsmarknadspolitiska kraven om deltagande i aktivitet på heltid.

I linje med skollagens skrivningar har utredningen strävat efter att alla förslag och bedömningar ska bygga på forskning och beprövad erfarenhet.

Utifrån rättighetslagstiftningen betonar utredningen att ansvaret för att eleven kan tillgodogöra sig undervisningen inte enbart är elevens – utan att undervisningen ska möta eleven där den befinner sig. Ansvaret för detta ligger hos huvudmannen som måste avsätta tillräckliga och relevanta resurser och organisera utbildningen på ett ändamålsenligt sätt.

Utredningen föreslår att huvudman ska erbjuda en sammanhållen utbildning som utgår från en utbildningsplan och att elevernas inom utbildningsplanen garanteras en undervisningstid om minst 23 timmar under en fyraveckorsperiod.

Vidare föreslår utredningen att arbetsförmedlingen till kommuner ska lämna uppgifter om vilka individer som anvisats till etableringsprogrammet och som omfattas av den så kallade utbildningsplikten. Syftet är att förbättra kommunernas möjligheter att, tillsammans med individen utifrån dennes behov och förutsättningar, göra en individuell studieplan där kraven på det som omfattas av så kallad utbildningsplikt tillgodoses.

Utredningen har också haft i uppdrag att analysera förutsättningarna för att sfi-elever ska kunna erbjudas en utbildning av god kvalitet som motsvarar elevernas behov och förutsättningar. Utredningen förslår att skolverkets regeringsuppdrag om riktat stöd för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever från och med 2020 i ökad grad ska användas för att höja kvaliteten i utbildning för nyanlända vuxna. Utredningen bedömer att det finns stora behov av utvecklingsstöd i vuxenutbildningen när det gäller nyanlända och att nuvarande begränsning av hur stor del av skolverkets medel som får användas till nyanlända elever därmed ska tas bort.

Utredningen bedömer att det saknas stöd för en generell utökning av den garanterade undervisningstiden i sfi och föreslår att den ska vara oförändrad.

Utredningen bedömer att behoven av kompetensutveckling i vuxenutbildningen sannolikt är omfattande och lämnar därför förslaget om Skolverkets stöd när det gäller kompetensutveckling kring nyanlända vuxnas lärande.

Utredningen bedömer att Skolverket och Statistiska centralbyrån (SCB) behöver utveckla den nationella statistiken när det gäller vuxenutbildningen generellt, men i synnerhet sfi. Kommunerna behöver även tydligare instruktioner till vad som ska rapporteras in. Utredningen bedömer också att skolinspektionen i ett tidigt skede bör granska hur utredningens förslag om sammanhållen utbildning och utbildningsplan realiseras i kommunerna.

Vidare bedömer utredningen att en delvis obligatorisk elevhälsa inom vuxenutbildning bör övervägas vidare, att studiehandledning på modersmål eller på elevens starkaste språk är en viktig insats i nyanländas utbildning samt att behovet av utbildning för studiehandledare analyseras och att möjligheterna att erbjuda studiehandledning via fjärrundervisning undersöks ytterligare.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till betänkandet och delar uppfattningen att en sammanhållen utbildning på heltid skapar goda förutsättningar för de nyanländas etablering i samhället och i arbetslivet. Förvaltningen anser liksom utredningen att ett stort ansvar för att eleven ska kunna tillgodogöra sig undervisningen ligger hos huvudman och att större fokus läggs på individens behov, förutsättningar och studiemål.

Förvaltningen stödjer utredningens förslag om att riktat stöd för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever från och med 2020 i ökad grad ska användas för att höja kvaliteten i utbildningen för nyanlända vuxna.

Förvaltningen stödjer förslaget om att arbetsförmedlingen ska kunna lämna uppgifter om vilka individer som anvisats till etableringsprogrammet och som omfattas av den så kallade utbildningsplikten. Bedömningen är att detta förbättrar möjligheterna att möta varje individ utifrån dennes behov och förutsättningar. Förvaltningen vill poängtera vikten av att den

enskildes integritet respekteras och att endast nödvändiga uppgifter för samordningen lämnas ut.

Förvaltningen stödjer även förslaget att skolinspektionen ges i uppdrag att granska hur utredningens förslag om sammanhållen utbildning och utbildningsplan realiserar i kommunerna samt att skolverket och SCB utvecklar den nationella statistiken för i synnerhet sfi för att säkerställa uppföljning och analys av resultat.

Förvaltningen anser att det är angeläget för kommunerna att få goda planeringsförutsättningar när det gäller hur undervisningen ska organiseras, planeras och vilka stödstrukturer som behövs.

Maria Mathiasson Laxvik
Stadsdelsdirektör

Bilagor

1. Betänkandet På väg - mot stärkt kvalitet och likvärdighet inom Komvux för elever med svenska som andraspråk.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Mathiasson Laxvik, Stadsdelsdirektör	2019-08-15